

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw
Osób Niepełnosprawnych
Zastępca Dyrektora
Piotr Cieszewski

BON-IV.070.83.2024
Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Szanowna
Pani
Ewa Szwarczuk
Konsultant Ośrodka Poradnictwa SPES
Stowarzyszenie SPES
ul. Tadeusza Kościuszki
40-048 Katowice
spes@spes.org.pl

W odpowiedzi na pismo z dnia 24 lipca 2024 roku (znak: OPP.14574.4569.OPK.2024.ES) w sprawie zmiany przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. Nr 17 poz. 162, ze zm.), Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych po raz kolejny wyjaśnia:

W treści zawiadomienia z dnia 5 maja 2020 roku o sposobie załatwienia petycji (znak: BON-IV.055.1.2020.AP) Pani Dobrosławy Walkiewicz Koordynatora Programów Stowarzyszenia na Rzecz Niepełnosprawnych SPES w przedmiocie zmiany treści rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. Nr 17 poz. 162, ze zm., dalej jako: „rozporządzenie w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności”) zawarta została informacja, iż przepis § 2 ust. 1 tego rozporządzenia należy do przepisów o charakterze katalogu zamkniętego.

Z konstrukcji przywołanego przepisu wynika, że wyszczególnienie w nim w pkt 1-9 stanów chorobowych, które uzasadniają konieczność stałej opieki lub pomocy dziecku ma charakter wyczerpujący i stanowi katalog zamknięty (enumeracja pozytywna), wobec którego nie można stosować wykładni rozszerzającej, ponieważ ustawodawca nie użył w tym przepisie jakichkolwiek sformułowań wskazujących na przykładowe wyliczenie, np. zwrotu „w szczególności”, „między innymi” itp. ani nie posłużył się formą otwartą poprzez odwołanie do innych przykładów lub innych rozwiązań w ramach obowiązujących przepisów prawa. Oznacza to, że jakikolwiek inny stan chorobowy, niż wymieniony w pkt 1-9 wskazanego przepisu, nie uzasadnia konieczności stałej opieki lub pomocy dziecku.

W piśmie z dnia 3 kwietnia 2023 r. (znak: BON-IV.070.21.2023.AP) będącym odpowiedzią na pismo Pani Dobrosławy Walkiewicz Koordynatora Programów SPES dotyczące zmiany przepisów rozporządzenia w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności Dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych odniósł się do treści § 2 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia, wskazując że wyliczenie w tym punkcie stanów chorobowych nie jest wyczerpujące, nie stanowi katalogu zamkniętego i ma charakter przykładowy.

Zatem do stanów chorobowych, które uzasadniają konieczność stałej opieki lub pomocy, należą inne wrodzone lub nabyte ciężkie stany chorobowe poza wymienionymi w tym przepisie, o ile wymagają systematycznego leczenia w domu i okresowo leczenia szpitalnego.

Postulowane po raz kolejny przez Stowarzyszenie SPES dokonanie nowelizacji przepisów rozporządzenia w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności w celu umożliwienia zaliczenia do osób niepełnosprawnych osób z centralnym zaburzeniem przetwarzania słuchowego aktualnie nie jest przewidywane. Wielokrotnie w pismach kierowanych do Stowarzyszenia Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych informowało, iż przy opracowywaniu nowych regulacji prawnych dotyczących orzekania o niepełnosprawności analizie poddane zostaną propozycje przedstawione przez organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych. W aktualnym harmonogramie prac legislacyjnych Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych nie przewiduje się prac nad opracowaniem nowego aktu prawnego regulującego zasady kwalifikowania do osób niepełnosprawnych osób w wieku do 16 roku życia, jak również nowelizacji aktualnie obowiązujących przepisów.

Natomiast w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej aktualnie prowadzone są prace analityczne nad przygotowaniem projektu zintegrowanego i kompleksowego systemu orzekania o niepełnosprawności finansowanego ze środków Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS). Planowany system orzekania o niepełnosprawności będzie oparty o Międzynarodową Klasyfikację Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF), a także będzie zgodny z postanowieniami Konwencji ONZ prawach osób niepełnosprawnych. Finalnym rezultatem realizacji projektu będzie opracowanie i wdrożenie nowych regulacji prawnych, w tym dotyczących orzekania dzieci.

Z wyrazami szacunku

Piotr Cieszewski

Zastępca Dyrektora

Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/